

Załącznik
do Uchwały Nr XXXIII/264/08
Rady Miejskiej w Kamieńsku
z dnia 29 grudnia 2008 r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
NA 2009 ROK

Opracowała – Pełnomocnik Burmistrza
ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w konsultacji z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieńsku

I. WSTĘP

Kluczową rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorzady gmin, które na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społeczeństwie lokalnym. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, które realizowane są na podstawie Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rok 2009 będzie kolejnym rokiem realizacji Programu. Jest kontynuacją wielu działań zainicjowanych w latach poprzednich. Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy. Jego nadrzędnym celem jest, jak co roku, tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do:

- zapobiegania powstawaniu nowych problemów
- zmniejszania rozmiarów problemów, które aktualnie występują
- zwiększenia zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Zgodnie z art.4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami) organy jednostek samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów. Ponadto organy samorządowe zobowiązane są do prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w zakresie organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom.

Mapa polskich problemów alkoholowych pokazuje, że ostatnie lata to okres istotnych zmian zarówno w zakresie dynamiki rozwoju różnych zjawisk związanych z obecnością alkoholu w naszym codziennym życiu, jak i w sferze działań podejmowanych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, obserwacja tych zmian na terenie miasta i gminy, a także analiza przyczyn i konsekwencji stanowiła podstawę do określenia celów i założeń zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I ZASOBÓW

Na podstawie dokumentów, sprawozdań, informacji uzyskanych od organizacji i instytucji zajmujących się głównie lub pobocznie problemami uzależnień, a także uwzględniając dotychczasowe doświadczenia na polu profilaktyki uzależnień, przyjmuje się jako bazę wyjściową dla dalszych działań następujące dane:

1. Charakterystyka gminy

Miasto i gmina Kamieńsk należy do powiatu radomszczańskiego, województwo

łódzkie. Miasto i gminę zamieszkuje ogółem:

- rok 2006 – 6.077 osób (dane na dzień 30.11.2006r.)

- rok 2007- 6.107 osób (dane na dzień 30.11.2007r.)

- rok 2008 - 6.121 osób (dane na dzień 30.11.2008r.)

Dane statystyczne wg stanu na koniec na dzień 30 listopada 2007 oraz na dzień 30 listopada 2008r.:

		2007 r.			2008r.		
		Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni
Liczba mieszkańców miasta i gminy, w tym:	Miasto	2.821	1424	1397	2837	1424	1413
	Gmina	3286	1626	1660	3284	1617	1667
Wiek przedprodukcyjny, w tym:	Miasto	657	323	334	636	311	325
	Gmina	767	358	409	768	362	406
Wiek produkcyjny, w tym:	Miasto	1800	848	952	1838	862	976
	Gmina	1922	866	1056	1917	846	1071
Wiek poprodukcyjny, w tym:	Miasto	364	253	111	112	251	363
	Gmina	597	402	195	599	409	190

Ponadto zameldowanych czasowo w mieście i gminie Kamieńsk zamieszkuje 162 osób (70 mężczyzn i 92 kobiety).

2. Bezrobocie na terenie miasta i gminy Kamieńsk (dane na koniec III kwartału 2008r.) – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku

Według stanu na dzień 31.09.2008 r. zarejestrowanych było 516 osób. W analogicznym okresie ubiegłego roku zarejestrowanych było 563 osób. W porównaniu do ubiegłego roku liczba bezrobotnych zmalała o 47 osób.

a) bezrobocie wśród kobiet i mężczyzn

W ogólnej liczbie zarejestrowanych kobiety stanowią 63,37% (327 kobiet), a mężczyźni 36,66% (189 mężczyzn).

b) bezrobotni zamieszkali na wsi

W ogólnej liczbie bezrobotnych mieszkańcy wsi stanowią 69,37% a ich liczba wyniosła: 358 osób, w tym 232 kobiet i 126 mężczyzn .

c) bezrobotni zamieszkali w mieście

Liczba bezrobotnych zamieszkałych w mieście, w bieżącym roku stanowi 30,63 % ogólnej liczby bezrobotnych tj. 158 osoby w tym 95 kobiet i 63 mężczyzn.

d) stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia w powiecie radomszczańskim, na 30.09.2008r. wynosiła 17 %. (brak danych dla gminy Kamieńsk).

Liczba bezrobotnych w naszej gminie w poszczególnych latach przedstawiała się następująco (dane na koniec III kwartału):

- 2008r.- 516 osób,
- 2007r.- 563 osób,
- 2006r. - 580 osób,
- 2005r. - 611 osób,
- 2004r. - 670 osób,

3. Pomoc socjalna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńsku w 2008r. objął 195 rodziny różnymi formami pomocy finansowej, tj. 569 osób.

Z tej liczby 19 osób, to osoby z problemem alkoholowym, a w szczególności:

- osoby niepracujące (bezrobotne) - 13
- osoby samotne bez źródła dochodu - 6
- osoby utrzymujące się w rodzinie (np. z renty rodzica) - 0

Wyżywienie dzieci w szkołach i przedszkolu sfinansowano ogółem dla 144 dzieci, w tym: 16 dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

4. Dostępność napojów alkoholowych

Z art. 12 ust. 4 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika, iż liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz usytuowanie punktów sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych powinny być dostosowane do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu.

Uchwałą Nr XLII/348/2005 Rady Miejskiej w Kamieńsku z dnia 26 października 2005r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu, z wyjątkiem piwa, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży na terenie gminy Kamieńsk, ustanowiono na teren miasta i gminy limit punktów sprzedaży z przeznaczeniem do spożycia:

- poza miejscem sprzedaży – 35 punktów,
- w miejscu sprzedaży – 8 punktów.

Z limitu 35 punktów wykorzystano 27 punktów, natomiast z limitu 8 punktów dotychczas wykorzystano 8.

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych są usytuowane :

- 5 punktów w sklepach Gminnej Spółdzielni "S.CH" w miejscowościach: Barczkowice, Gorzędów, Kamieńsk, Podjezioro, Pytowice,
- 23 punkty sprzedaży detalicznej należące do prywatnych podmiotów gospodarczych w miejscowościach takich jak: Danielów, Dąbrowa, Gałkowice Stare, Gorzędów,

Kamieńsk, Koźniewice, Ochocice, Pytowice, Szpinalów, Włodzimierz,

- **10** punktów sprzedaży gastronomicznej należących do prywatnych podmiotów gospodarczych w następujących miejscowościach: Kamieńsk, Dąbrowa, Ochocice, Napoleonów. OSIR Góra Kamieńsk

W 2008 roku wydano ogółem 24 zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, w tym 4 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Ponadto 4 podmiotom gospodarczym wygasły zezwolenia, z powodu rezygnacji z dalszego prowadzenia działalności,

Na terenie gminy Kamieńsk obowiązuje uchwalona w dniu 30 grudnia 2004r. uchwała Nr XXX/253/2004 Rady Miejskiej w Kamieńsku w sprawie ustalenia zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Kamieńsk.

Analizę liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przedstawia tabela nr 1, zaś liczby wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - tabela nr 2.

Tabela nr 1 - Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Gmina Kamieńsk	Rok	Z napojami przeznaczonymi do spożycia								
		Ogółem	Poza miejscem sprzedaży				W miejscu sprzedaży			
			Wg zawartości alkoholu				Wg zawartości alkoholu			
			Razem	Do 4,5%	Do 18%	Pow.18%	Razem	Do 4,5%	Do 18%	Pow.18%
2006	36	27	2	12	13	9	3	-	6	
2007	40	29	2	14	13	11	3	2	6	
2008	38	28	2	13	13	10	2	-	8	

Tabela nr 2 - Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Gmina Kamieńsk	Rok	Zezwolenia wydane								
		Ogółem	Na sprzedaż napojów przeznaczonych do spożycia							
			Poza miejscem sprzedaży				W miejscu sprzedaży			
			Razem	Do 4,5%	Do 18%	Pow.18%	Razem	Do 4,5%	Do 18%	Pow.18%
2006	22	22	2	9	11	-	-	-	-	
2007	11	8	-	6	2	3	1	1	1	
2008	24	21	2	7	12	3	-	1	2	

5. Szkoły na terenie gminy Kamięnsk

Na terenie gminy Kamięnsk znajdują się następujące szkoły:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Kamięnsku liczy 371 uczniów, 35 nauczycieli
- Publiczne Gimnazjum w Kamięnsku liczy 290 uczniów, 31 nauczycieli
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gorzędowie liczy 59 uczniów, 12 nauczycieli
- Publiczne Przedszkole w Kamięnsku liczy 120 dzieci , 8 nauczycieli
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamięnsku , uczy się: 245 uczniów.
  - Liceum Ogólnokształcące: 104 uczniów,
  - Technikum Mechaniczne: 91 uczniów,
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa: 50 uczniów,

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych zatrudnia łącznie 30 nauczycieli.

6. Porządek publiczny i jego naruszenie, a problemy alkoholowe i przemoc.

Z danych przedstawionych przez Komisariat Policji w Kamięnsku wynika, że w 2008r. ujawniono nietrzeźwych kierujących pojazdem mechanicznym -17 (w analogicznym okresie 2007r.-12), - 22 nietrzeźwych kierujących rowerem (w 2007r. – 4). Łącznie daje to 39 przestępstw w ruchu drogowym. Komisariat Policji Kamięnsku wszczął procedurę Niebieska Karta - 7 osób. Na terenie działania komisariatu przeprowadzono 124 interwencje przemocy domowej, 16 przemocy publicznej, 79 innych. Ogółem 219 interwencji policji. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości(spożywanie alkoholu w miejscach publicznych) 13. (znęcanie się nad rodziną) 9.

7. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, prowadzony w SP ZOZ w Kamięnsku.

Z realizacji zadań Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin usytuowanym w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kamięnsku w 2008r. w okresie od 01.01 2008r. – 24.11.2008r. w ramach dyżurów przeprowadzono 51 porad, konsultacji i interwencji kryzysowych w tym: 26 dla osób uzależnionych od alkoholu, 18 dla osób współuzależnionych, i 7 dla osób z innymi problemami psychicznymi i zaburzeniami psychicznymi.

8. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawowym zadaniem GKRPA jest motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia oraz prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej na terenie Gminy Kamięnsk.

W skład Komisji wchodzi przedstawiciele:

- szkół,
- MOPS,
- Policji,
- Służby Zdrowia(lekarz),
- Urzędu Miejskiego,

Komisja pracuje na posiedzeniach średnio jeden raz w miesiącu w pełnym składzie (8 osób) lub w zespołach: 4 osobowych do rozmów interwencyjno - motywujących z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin oraz 3 osobowymi do kontroli punktów sprzedaży alkoholu. i 1 wniosek z Policji.

W 2008r. (do 30.XI.2008r.) do Komisji wpłynęło 9 wniosków o podjęcie działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych, złożonych przez rodziny.

Do Sądu skierowano 2 wnioski o zobowiązanie osób uzależnionych do poddania się przymusowemu leczeniu odwykowemu i ustanowienie na czas leczenia kuratora.

Prowadzono również postępowanie-rozmowy motywujące- wobec 37 osób uzależnionych.

Wydano 28 opinie w sprawie lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

III. ZADANIA ZWIĄZANE Z PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH PRZYJĘTE DO REALIZACJI

1. W zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego, dla osób uzależnionych oraz ofiar przemocy. Punkt ten uruchomiony został w marcu 1998r. w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kamieńsku, przy ul. Wieluńskiej 23. Podstawowymi celami terapii prowadzonej przez psychologa (drugi i ostatni poniedziałek miesiąca po 2 godziny) jest zachowanie trwałej abstynencji, poprawa zdrowia psychicznego oraz nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i rozwój osobisty. Ponadto w Urzędzie Miejskim w Kamieńsku przy Pełnomocniku Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełnione będą dyżury przez pracowników pomocy społecznej i prawników (nieodpłatnie). Należy zaznaczyć, iż jedynie psycholog będzie zatrudniony w ramach umowy zlecenia i otrzymywać będzie wynagrodzenie miesięczne.

Punkt będzie wyposażony w materiały informacyjno – edukacyjne dotyczące problemów alkoholowych, poradniki prawno – socjalne, czasopisma i książki (również przeznaczone do rozdawania dla osób uzależnionych i współuzależnionych) oraz broszury, ulotki i plakaty z przeznaczeniem dla szkół, MOPS, SP ZOZ

2. Stworzenie bazy kadrowej w oparciu o już istniejącą.

Odbywać się to będzie poprzez dofinansowanie w zależności od potrzeb, kształcenia osób pragnących zdobywać specjalistyczne uprawnienia w zakresie problematyki alkoholizmu a w szczególności członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szkolenie wolontariuszy, nauczycieli, pracowników Policji

3. Szkolenia i kursy specjalistyczne dla personelu miejscowego świadczącego pomoc osobom uzależnionym od alkoholu w celu podniesienia kwalifikacji (służba zdrowia, opieka społeczna itp.)

4. Pomoc finansową dla pacjentów korzystających z leczenia odwykowego i zajęć terapeutycznych w poradniach odwykowych, znajdujących się w trudnych warunkach materialnych jak i finansowych – dokonywanie zwrotu kosztów przejazdu

5. Współpracę z Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia oraz Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Radomsku – dofinansowanie działań tych przychodni poprzez sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć terapeutycznych

6. Udzielanie osobom uzależnionym pomocy psychospołecznej i prawnej, a także pełnej informacji dotyczącej korzystania z placówek leczenia odwykowego i zespołów terapeutycznych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Realizacja wymienionych zadań jest prowadzona poprzez gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych, który corocznie uchwała rada gminy.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Organizację i prowadzenie zajęć terapeutycznych w szkołach, pomoc dla dzieci z grupy ryzyka i rodzin alkoholowych w zakresie wsparcia terapeutycznego w nauce, zaburzeniach zachowań i funkcjonowaniu psychospołecznym w trakcie trwania roku szkolnego.
2. Współpracę z instytucjami i organizacjami pomagającymi ofiarom przemocy domowej w środowisku lokalnym, a w szczególności z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kościołem Katolickim, sądem rodzinnym i kuratorem zawodowym.
3. Współpracę z pedagogiem szkolnym w zakresie informacji o przemocy i alkoholizmie w rodzinach uczniów.
4. Udzielanie w Gminnym Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym ofiarom przemocy właściwej informacji, udzielanie pomocy prawnej, porad przez zatrudnionych w Urzędzie Miejskim prawników, a także przedstawienie możliwości dotyczących korzystania z placówek leczenia odwykowego i zespołów terapeutycznych.
5. Zakup i rozpowszechnianie ulotek, broszur, poradników o treściach edukacyjnych na temat przemocy, profilaktyki antytytoniowej i innych.
6. Pokrywanie kosztów obdukcji lekarskich dla ofiar przemocy znajdujących się w szczególnych trudnych warunkach materialnych.
7. Wspieranie placówek świadczących pomoc dla ofiar przemocy domowej między innymi finansowanie programów terapeutycznych – w miarę możliwości.
8. Tworzenie różnych form pomocy domowej dla terenu powiatu radomszczańskiego, a w przypadku utworzenia takiej formy partycypować w kosztach utrzymania np. telefonów zaufania.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży

Najlepszym obszarem pracy profilaktycznej są szkoły i dlatego właśnie wśród najmłodszych należy prowadzić zajęcia edukacyjne. Za jeden z profilaktycznych priorytetów uznajemy zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Celem niniejszego programu jest dostarczanie wiedzy na temat uzależnień oraz wpływu alkoholu i narkotyków na życie w rodzinie, kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji z zażywaniem alkoholu i narkotyków odurzających, obronę własnych praw ze szczególnym uwzględnieniem mówienia „NIE”.

- 1. W ramach alternatywnego spędzania wolnego czasu prowadzenie zajęć popołudniowych (pozalekcyjnych) będzie realizowane przy zastosowaniu różnych form i metod pracy z dziećmi np.: zajęcia plastyczne, muzyczne, teatralne, informatyczne, sportowe, gry i zabawy rozwojowe, konkursy, wycieczki itp.:*

mianowicie:

A. W Publicznej Szkole Podstawowej w Kamińsku:

- a) **zajęcia świetlicowo – opiekuńcze:** odbywać się będą trzy razy w tygodniu po dwie godziny w świetlicy szkolnej w zakresie organizacji spędzania wolnego czasu przez uczniów, a w szczególności przez dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. W zakresie tych zajęć prowadzone jest kółko teatralne, przygotowujące dzieci do organizowanych imprez i uroczystości o charakterze okazjonalnym np. dzień patrona szkoły, akademie. Ponadto prowadzone są różne zajęcia świetlicowe jak: edukacja filmowa, gry telewizyjne, pogadanki promujące zdrowy styl życia, pogadanki na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez dzieci, różne gry i zabawy oraz nadzór pedagogiczny nad dziećmi z problemem alkoholowym przy odrabianiu zadanych prac domowych.
- b) **zajęcia sportowo – rekreacyjne:** prowadzone będą w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. Szkoła posiada dobre warunki – salę gimnastyczną, sprzęt sportowy. W ramach tych zajęć prowadzone będą również ćwiczenia korekcyjne. Organizowane różne gry, zabawy sportowe oraz inne zajęcia sportowo – rekreacyjne. W miarę możliwości finansowych należy zakupić stosowny sprzęt do tych ćwiczeń m.in. siatki do tenisa, paletki, piłki siatkowe, gry itp. Nauczyciele prowadzący zajęcia posiadają wymagane kwalifikacje.
- c) **zajęcia harcerskie:** w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. Zakres zajęć prowadzenia drużyny harcerskiej będzie przygotowywany na bieżąco przez prowadzącego nauczyciela.
- d) **zajęcia informatyczne:** prowadzone w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. Zajęcia prowadzone są przez nauczyciela posiadającego uprawnienia w zakresie ćwiczeń, gier i zabaw komputerowych.
- e) zatrudnienie **psychologa** do prowadzenia porad psychologicznych dla uczniów i ich rodziców oraz **logopedy** do prowadzenia porad i zajęć logopedycznych dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Kamińsku.

B. W Publicznym Gimnazjum w Kamińsku:

- a) **zajęcia świetlicowo-opiekuńcze:** w wymiarze dwie godziny tygodniowo. Zakres zajęć zbliżony do zakresu wym. w PSP w pkt. A.
- b) **zajęcia sportowo - rekreacyjne:** w wymiarze trzy godziny tygodniowo. Forma zajęć jak w PSP wym. w pkt. A.
- c) **zajęcia informatyczne:** w wymiarze do czterech godzin tygodniowo. Zajęcia prowadzone będą w sali komputerowej szkoły w zakresie: ćwiczenia, gry, zabawy komputerowe.
- d) **zajęcia plastyczne:** w wymiarze 2 godziny tygodniowo. W ramach tych zajęć organizowane są konkursy plastyczne i inne formy zajęć świetlicowych, promujący zdrowy styl życia wśród dzieci.

C.W Publicznej Szkole Podstawowej w Gorzędowie:

- a) **zajęcia sportowo - rekreacyjne:** w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. Forma zajęć to: zabawy sportowe, gry, piłka siatkowa i ręczna, koszykówka i inne zajęcia prowadzone przez nauczyciela.
- b) **kółko artystyczne:** w wymiarze 1 godziny tygodniowo. W zakresie tych zajęć prowadzenie różnych form świetlicowych oraz pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przy odrabianiu prac domowych.
- c) **kółko przyrodnicze:** w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Forma zajęć jak w pkt b.
- d) **kółko historyczno regionalne:** w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Forma zajęć jak w pkt b.
- e) **zajęcia polonistyczno-logopedyczne:** w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Forma zajęć jak w pkt b.

D. W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamieńsku:

- a) **zajęcia sportowo – rekreacyjne:** prowadzone w wymiarze czterech godzin tygodniowo tj. dwa razy po dwie godziny. Forma zajęć taka, jak w wyżej wymienionych szkołach.

Wszystkie wymienione rodzaje zajęć pozalekcyjnych w wymienionych Szkołach prowadzić będą nauczyciele zatrudnieni w ramach umowy zlecenia z wynagrodzeniem 20 zł./godz.(brutto) oraz na podstawie opracowanego przez nich ramowego programu zajęć.

Scenariusz zajęć i spotkań przygotowywany będzie na bieżąco przez prowadzących nauczycieli z uwzględnieniem aktualnego stanu uczestników.

Przebieg zajęć odnotowywany będzie w Dzienniku Zajęć, który jest dokumentem potwierdzającym realizację tematów zajęć.

Ponadto w szkołach będą dofinansowane zorganizowane imprezy i uroczystości o charakterze okazjonalnym jak: Dzień Dziecka, Andrzejki, Mikołajki, Oplątek Świąteczny, XI Kamieńszczański Dni Trzeźwości, spotkanie przy świątecznym jajku, zabawa choinkowa, karnawałowa i inne, a także wyjazdy do kina, teatru. Dofinansowany będzie zakup materiałów i sprzętu do wyżej wymienionych zajęć, imprez i uroczystości oraz konkursów

2. Prowadzenie działań opiekuńczo - wychowawczych i informacyjnych w Publicznym Przedszkolu w Kamieńsku, a w szczególności:

- a) zajęcia edukacyjne dla dzieci,
- b) spotkania i rozmowy z rodzicami,
- c) zajęcia edukacyjne dla rodziców w ramach zajęć otwartych prowadzonych aktywnymi metodami pracy ,metodą Ruchu Rozwijającego W.Sherborne, P. Denisona tp.
- d) spotkania rodziców z psychologiem, pedagogiem, kuratorem na temat m.in. przemocy w rodzinie z projekcją filmu "Dzieci maltretowane i molestowane seksualnie ",
- e) indywidualizacja pracy z dzieckiem (m.in. odnalezienie pozycji w grupie rówieśniczej, akceptacji, wiary we własne siły, empatii)

- f) popularyzowanie wśród nauczycieli, rodziców wiedzy z zakresu praw rozwoju i potrzeb psychicznych dzieci oraz propagowanie różnorodnych form poradnictwa psych. – pedagog.
- g) propagowanie idei abstynencji i przeciwdziałania palenia (ulotki, artykuły w "kąciku dla rodziców ", broszury, gazetki,
- h) propagowanie oświaty zdrowotnej poprzez reklamę wizualną, konkursy plastyczne, wystawy
- i) promowanie zdrowego stylu życia - wycieczki, festyny, zawody sportowe,

Ponadto będą dofinansowywane organizowane wycieczki, teatryki, imprezy, uroczystości o charakterze okazjonalnym (Mikołajki, zabawa karnawałowa, Dzień Dziecka). Zakupić ulotki, broszury poradniki o treściach edukacyjnych na temat alkoholizmu, przemocy domowej, sfinansować występ artystyczny na festynie zorganizowanym z okazji Kamięszczańskich Dni Trzeźwości.

3. Działania wspólne dla szkół z terenu Gminy:

- a) doposażenie szkolnej biblioteki w pozycje książkowe i czasopisma związane bezpośrednio z tematyką uzależnień (nowości),
- b) sponsorowanie i współuczestnictwo w organizacji szkolnych programów profilaktycznych i konkursów o tematyce uzależnień
- c) finansowanie lub dofinansowanie szkoleń dla nauczycieli i rodziców o tematyce związanej z uzależnieniami.

4. Wdrażanie w szkołach na terenie Gminy programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców.

5. Działania opiekuńczo - wychowawcze i informacyjne wspólne dla szkół:

Zaleca się dyrektorom, pedagogom, nauczycielom i wychowawcom prowadzenie działalności opiekuńczo - wychowawczej i profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży poprzez:

- a) - *poznanie środowiska rodzinnego, wychowawczego dziecka, rodzaju zagrożeń i patologii (poprzez wywiad , rozmowę z dzieckiem, obserwację, analizę prac i wytworów dziecka oraz jego zachowań),*
  - *ustalenie warunków do nauki , wypoczynku, rozwoju fizycznego i umysłowego,*
  - *rozpoznanie sygnałów wskazujących na picie alkoholu przez dzieci i młodzież,*
  - *rozpoznanie sygnałów wskazujących na stosowanie wobec dziecka przemocy domowej,*
- b) *umiejętne wplatanie w naukę poszczególnych przedmiotów (biologia, chemia, historia, język polski, godz. wychowawcze i inne) informacji o ujemnych skutkach używania alkoholu, narkotyków i palenia tytoniu,*
- c) *organizowanie spotkań i rozmów z rodzicami, podczas których należy podkreślić konieczność chronienia dziecka przed alkoholem, wskazać na walory abstynencji i trzeźwości rodziców w procesie wychowania i kształcenia,*
- d) *organizowanie pogadanek na temat szkodliwości spożywania alkoholu przy udziale pedagoga szkolnego, higienistki szkolnej lub lekarza,*
- e) *przedstawianie sytuacji rodzinnej dzieci alkoholików na posiedzeniach rad pedagogicznych i*

określanie form pomocy tym dzieciom

f) *indywidualizację pracy z dzieckiem alkoholika, m. in. kształtowanie aspiracji szkolnych, odnalezienie pozycji w grupie rówieśniczej, akceptacji, organizacja pomocy koleżeńskiej w celu eliminacji niepowodzeń szkolnych,*

g) *przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji poprzez:*

- *propagowanie idei abstynencji i przeciwdziałanie paleniu tytoniu,*
- *akceptowanie wartości humanistycznych, moralnych, estetycznych przyswajanie, których umożliwi świadomy wybór celów i dróg życiowych,*
- *promowanie zdrowego stylu życia poprzez sport, turystykę, wycieczki, wyrabianie nawyków higieniczno - sanitarnych,*
- *propagowanie oświaty zdrowotnej poprzez reklamę wizualną, konkursy plastyczne i literackie, prelekcje, pokazy filmowe, wystawy, gazetki,*
- *zagospodarowanie i propagowanie kulturalnego spędzenia wolnego czasu poprzez rozwijanie zainteresowań plastycznych, literackich, muzycznych, organizowanie konkursów, wystaw, ekspozycji, imprez międzyszkolnych itp.,*
- *zaopatrzenie biblioteki szkolnej w wydawnictwa przeciwalkoholowe,*

h) *ściłą współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie typowania uczniów - dzieci z rodzin alkoholików kwalifikujących się do udzielania dla nich wsparcia finansowego (za dożywianie w szkole, zakup odzieży, podręczników i przyborów szkolnych, za wypoczynek letni i zimowy).*

6. Organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży we wszystkich szkołach na terenie gminy.

7. Prowadzenie stałych konsultacji i poradnictwa dla rodziców, których dzieci piją alkohol i sprawiają inne trudności wychowawcze.

8. Prowadzenie działalności edukacyjnej na tematy związane z problematyką alkoholową poprzez kolportaż ulotek i broszur udostępnionych społeczności lokalnej za pośrednictwem szkół.

9. Przeprowadzenie w szkołach z terenu Gminy akcji profilaktycznych typu KONKURS (spektakl, kabaret, piosenkę, plakat) np. na hasła promujące zdrowy styl życia na trzeźwo w rodzinie jak i w środowisku. Dla zwycięzców należy ufundować nagrody. Ponadto dla ogółu społeczności lokalnej można zorganizować Olimpiadę Sportu i Trzeźwości, spotkanie z grupą muzyczną, poetą, zorganizować festyn, turnieje itp.

W ramach tego zadania zorganizować cykl imprez i spotkań pt: "XI KAMIENSZCZAŃSKI DZIEŃ TRZEŻWOŚCI", propagujących trzeźwy styl życia w rodzinie jak i środowisku.

10. Współdziałanie w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką problemów alkoholowych i uzależnień, m.in.

- *współdziałanie w ogólnopolskiej kampanii "Zachowaj trzeźwy umysł", skierowanej do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. W/w kampania jest odpowiedzią na obniżanie się wieku alkoholowej inicjacji. Ma pokazać młodym ludziom, że sport jest alternatywą dla alkoholu bądź innych używek.*

- 11. Zorganizowanie i sfinansowanie wakacyjnego letniego i zimowego wypoczynku w 2009r. dla dzieci z rodzin patologicznych (kolonie ,zimowisko ,obozy)*
- 12. W miarę możliwości finansowych zakupić dla szkół z terenu gminy materiały edukacyjne, kasety video o tematyce profilaktycznej, materiały papiernicze - piśmienne (do zajęć pozalekcyjnych), gry.*
- 13. W miarę możliwości finansowych dofinansowywać szkolne wyjazdy do kin, teatrów, wycieczki z programem profilaktycznym oraz imprezy kulturalne.*
- 14. W miarę możliwości sfinansować szkolenia, kursy specjalistyczne w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, dla lekarzy, pielęgniarek, nauczycieli, pedagogów, wychowawców, pracowników socjalnych oraz dla członków Gminnej Komisji RPA.*
- 15. Współpraca z mediami: prasa, telewizja lokalna, radio lokalne.*

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Wspomaganie i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo profilaktyką problemów alkoholowych i pomaganiem osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.
2. Organizowanie i dofinansowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią alkoholową i przemocą oraz dofinansowanie dożywiania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym - uczniów szkół i przedszkola.
3. Współpracę z Sądem Rodzinnym w Radomsku.

5. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana zarządzeniem Nr 72/06 Burmistrza Kamieńska z dnia 29.12.2006r.

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje, koordynuje i ocenia działalność w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie miasta i gminy Kamieńsk.

W szczególności do zadań komisji należy:

- prowadzenie rozmów motywacyjno - interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu,
- kierowanie na badania osób uzależnionych od alkoholu (zlecenie biegłemu wykonania opinii w przedmiocie uzależnienia)
- składanie wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego,
- prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej,

- podejmuje czynności interwencyjne przeciwdziałające przemocy w rodzinie

Komisja swoje działania opiera o:

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. regulamin GKRPA,
3. aktualne regulacje prawne.

Szczególnym zadaniem Komisji jest podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu.

Komisja będzie również współpracować z pracodawcami, instytucjami, organizacjami działającymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jak również z Burmistrzem Miasta i jego Pełnomocnikiem ds. RPA przy konstruowaniu projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

6. Utworzenie Bazy Danych

Baza danych służyć będzie monitorowaniu zjawisk zagrożeń alkoholizmem i przemocą w rodzinie w oparciu o dane MOPS, Służby Zdrowia, Policji, Sądów i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania Bazy Danych:

1. Dostarczanie Radzie Miejskiej w Kamieńsku oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych informacji stanowiących podstawę kształtowania lokalnej polityki alkoholowej.
2. Ułatwienie dostępu do statystycznej informacji pozwalającej na określenie sytuacji w zakresie zagrożeń alkoholizmem i przemocą w rodzinie na terenie Gminy.
3. Wyodrębnienie rodzin wymagających szczególnie intensywnej pomocy.
4. Opracowanie mapy problemów alkoholowych, która będzie:
  - a) wskazaniem zagrożeń obszarów na terenie Gminy, gdzie występuje szczególne nasilenie zjawisk takich jak: zakłócenie porządku publicznego, nasilenie przemocy domowej czy innych przestępstw i wykroczeń związanych ze sprzedażą, podawaniem i konsumpcją alkoholu,
  - b) uszeregowaniem problemów według ważności, ze wskazaniem tych, które domagają się rozwiązania w pierwszej kolejności.

Uszczegóławianie zadań oraz nadzór nad ich realizacją dokonywany będzie przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Podstawa prawna: Art.4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz.473 z późn. zm.).

1. Ustala się wysokość wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w każdym posiedzeniu Komisji w wysokości:

Przewodniczący Komisji: 150,00 złotych brutto

Z-ca przewodniczącego Komisji: 120,00 złotych brutto

Sekretarz komisji: 130,00 złotych brutto

Członek Komisji: 100,00 złotych brutto

2. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa powyżej stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji i zatwierdzonych przez Przewodniczącego Komisji oraz Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Posiedzenia GKRPA odbywają się, co najmniej jeden raz w miesiącu.

V. PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OKREŚLONYCH W ART. 13¹ I 15 USTAWY O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI ORAZ WYSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM W CHARAKTERZE OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

VI. ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

1. Merytoryczną podstawą decyzji finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są założenia określone w niniejszym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Najważniejszym dokumentem prawnym, tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. 2007r. Nr 70, poz. 473 ze zmianami).
3. Podstawową formą finansowania zadań są tzw. zlecenia przedmiotowe czyli zlecenia określonych zadań z wybranym uprzednio podmiotem. Zlecenia te mogą być realizowane na podstawie umowy o wykonanie usługi przez podmioty prawne lub osoby fizyczne.
4. Tryb zlecenia i rozliczania zadań zleconych jednostkom niepaństwowym reguluje ustawa o finansach publicznych z dnia 26 listopada 1998r. (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zmianami).
5. W finansowaniu zadań pierwszeństwo mają programy, które przyczyniają się do:
  - zwiększenia skuteczności i dostępności profesjonalnej terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin,
  - wzrostu skuteczności technologii profilaktycznych dla młodzieży i grup ryzyka,
  - rozwoju usług terapeutycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
  - rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,

- rozwoju edukacji publicznej i profesjonalnej w zakresie problemów alkoholowych,
  - lepszego diagnozowania i interwencji wobec problemów alkoholowych i podstawowej opieki zdrowotnej.
6. Zlecenie zadań i przekazywanie środków osobom prawnym wymaga sporządzenie odpowiedniej umowy określającej zadania i zobowiązania oraz kalkulację kosztów.
  7. Przy pracach zleconych zleceniobiorcy otrzymywać będą wynagrodzenie ustalone w oparciu o ogólne limity wysokości stawek w formie tzw. widełek.
  8. Za prawidłowe określenie umowy i kosztów oraz nadzór nad realizacją zleconych zadań i rozliczenie środków odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. RPA. Elementem każdej umowy powinno być zobowiązanie do złożenia sprawozdania merytorycznego i finansowego.

VII. PRELIMINARZ WYDATKÓW

I. WPLĄTY do budżetu Gminy z tytułu wniesionych opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych **- 83.000.00 zł.**

II. WYDATKI: rozdział 85154 budżetu Gminy - "*przeciwdziałanie alkoholizmowi*"

NA REALIZACJĘ ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH w 2009r.

1.

- **10.800,-** wynagrodzenia Komisji,
- **25.740,-** wynagrodzenia nauczycieli: 33 godz./tygodniowo x 20,00zł/godz. = 660,zł x 39 tygodni.
- **3,600,-** wynagrodzenie psychologa w SPZOZ (12 mies. x 300 zł),
- **5.000,-** wynagrodzenia psychologa w PSP w Kamieńsku,(przy założeniu 3 godz. tyg.)
- **6.000,-** wynagrodzenie logopedy w PSP w Kamieńsk (przy założeniu 3 godz. tyg.)
- **1.200,-** pakiet "zachowaj trzeźwy umysł - kampania"
- **1.000,-** prenumeraty czasopism,
- **26.660,-** pozostałe usługi :
szkolenia, opinie biegłych, programy profilaktyczne, wypoczynek dzieci i młodzieży, dofinansowanie wycieczek zakup materiałów szkolno-biurowych, książek, nagród, itp.

Razem: 80.000,-

2. Wydatki na zadania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kamieńsk w 2009r. : **3.000,-**

Łączne wydatki : 83.000,-

VIII. NADZÓR I KONTROLA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Opracowany Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest w roku 2009.

1. Rada Miejska w Kamieńsku uchwała i zleca realizację programu Burmistrzowi Kamieńska.
2. Burmistrz Kamieńska jest wykonawcą uchwalonego programu.
3. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjują realizację zadań określonych w programie.
4. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koordynuje i nadzoruje realizację, oraz przedkłada sprawozdanie z wykonania uchwały i realizacji niniejszego programu Burmistrzowi w terminie do końca lutego 2010r.
5. Burmistrz składa sprawozdanie z wykonania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu Radzie Miejskiej w Kamieńsku raz w roku, w sposób ustalony przez Radę.

Opracowany program jest programem otwartym i może być uzupełniony o nowe zadania wynikające z potrzeb naszej wspólnoty samorządowej oraz wymogów Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wprowadzając nowe zadania należy mieć na względzie możliwość ich finansowania.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Kamieńsku
Jan Banaszewski